

GAZETA KRAKOWSKA

№ 70

Z KRAKOWA DNIA 31 SIERPNI 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Czerniowic (w Bukowinie) d. 8 Sierpnia.

NN. Cesarstwo Ichmość przyjechali tu wczoraj. Magistrat powitał ich przy rogatkach, poczem od rawili wiażd wśród okrzyków radości ludu, a wysiadłszy w pomieszkaniu swoim, przyjęli Władze publiczne — Wieczorem oświecono miasto.

Nazajutrz raczył N. Pan zwiedzić Cyrkuł i Sąd Szlachecki, szkołę główną Niemiecką Instytut sztuki poloźniczey, Gimnazjum, więzienie, werbowniczą Komendę powiatową, Urząd żywności dla woyśka, koszary, nakoniec szpitale woy-skowy i mieyski.

Dnia 3go oglądali NN. Cesarstwo Ichmość po mszy budynek Inspektoratu bankalnego i składu cłowego, rezydentyią Biskupią i liceum.

Dnia 4go zrana wyjechał N. Pan do Zaleszczyk, zkąd nazajutrz powrócił, i resztę dnia gabinetowym zatrudnieniem poświęcił.

Dnia 6go, jako ostatniego obecności NN. Cesarstwa Ichmość w Czerniowicach, oświecono znowu wieczorem miasto. — Dnia 7go puścili się NN. Cesarstwo w dal-

szą podróż do Ziemi Siedmiogrodzkiej.

Z Peterzurga d. 27 Lipca d. k.

Ukaz Jego Cesarzaskiej Mości pod d. 1 Lipca: „ Na okazanie szerególniejszey uprzejmości Naszey ku talentom i zasługom Jenerała piechoty Lamsdorfa, i dla oświadczenia zupełney Naszey wdzięczności za jego trudy i troskliwość, podjęte w czasie edukacyi Nayukochańszych Braci Naszych, W W. Xiążąt, Mikolaia Pawłowicza i Michała Pawłowicza, wynosząc go naytaskawiey na dostojność Hrabiego Cesarstwa Rossyyskiego, rozciągamy ją i na pochodzące z niego potomstwo.

Oddawna piękny i rokoszny Oranienbaum nie widział podobney okazałości, jak podczas spalonego tam fajerwerku i w czasie uroczystości odbytych zeszłej niedzieli. O godzinie 7mej po południu N. Cesarz w towarzystwie całej N. Rodziny, otoczony świetnym orszakiem, przybył na miejsce, z którego miał patrzeć na sztuczne naydoskonalszy wykonane ognie. Piękne niebo, nadawało temu widokowi zachwycającą okazałość. Lud zapelniał rozległe ogrody i ulice. Po widowisku N. Pan, is-

ko też NN. Cesarzowa, W. Xiężna Alexandra Teodorowna, WW. Xiężta oraz dwor cały udali się do zamku Paterhofskiego, a lud napętniał powietrze okrzykami radości.

W Niedzielę rano N. Cesarzowa Maryia w gronie NN. Rodziny odbierała w zamku Peterhofskim hołdy powinszowania od pierwszych urzędników Państwa, iako też znakomitych osób mających wstęp u dworu; poczem nastąpiło nabożeństwo, dalej był wielki obiad u dworu, a wieczorem maskarada.

Peterhof leży nad brzegiem morza. Ogrodowe drzewa burząją gałęzie w wodach morskich. Pałac stoi na wysokiej górze, jedney w tych okolicach; z okien jego zda się widzieć niezmierną okiem przestrzeń kryształowej powierzchni odnogi Finlandzkiej, i iakby w obłokach, ledwie widzialne są oku otaczające Kronstadt warownie. Od morza idzie kanał zdający się podpywać pod sam środek pałacowych wschodów, czyli raczej pod wielki kolos Samsona, stojącego u ostatniego stopnia wschodów i rozdzierającego paszczkę lwa, z któ. y wodotrysk tak wysoko bije w górę, iż trzy piętrowy pałac stojący na górze przewyższa. Wschody są ozdobione wielu bronzowymi posągami olbrzymiej wielkości.

Wspaniały i piękny ogrod iaśniał w dniu tym Imienia N. Cesarzowej Maryi millionami światel. Przestrzeń niezmierna wody zapełniona okrętami aż do Kronstadtu, powiazanemi z sobą festonami różnych kolorów rześisto oświeconemi, z których nieprzestające wychodziły race; mnostwo ludu; rozlegające się odgłosy tu i owdzie muzyk; przytomność drogich ser-

cu każdego Polaka i Rossyianina osób N. Rodziny: szmer wodotrysków, w których kroplach odbijające się światła lamp, zamieniały je w tyleż usianych gwiazdami napowietrznych strumieni; oto są widoki, które uprzyemniały wieczor święta Matki Najlepszego z Monarchów.

N. Cesarz legomość, cała N. Rodzina i Dwór cały jeszcze się bawią w zamku Preterhofskim, bo w okolicach tego miejsca, iakoteż i Oranienbaumu odbywają się wojenne manewra.

Z Wiednia d. 21 Sierpnia.

Podług doniesień z Florencyi N. Arcy Xżna Austriacka, Następczynia tronu Portugalskiego, opuściła d. 7 Sierpnia o godzinie 4 z południa letni zamek, Soggio Imperiale, pod Florencyją, i udała się do Liworna. J. Cesarzewicowska Muś W. Xże Toskański, iego rodzina, N. Arcy Xżna Maryia Ludwika Xiężna Parmeńska, i Królewiczowstwo Neapolitańscy, Xięztwo Salerno, udali się dnia poprzedzającego do Liworna. Gdy liniowe okręty Portugalskie opatrzone zostały w potrzebną żywność na podróż, nastąpiło zatem d. 12 b. m. o godzinie 11 przed południem w sali pałacu W. Xcia w Liwornie uroczyste oddanie N. Arcy Xiężny. C. K. Minister stanu, konferencyyny i związków zagranicznych, Xże Metternich, iako C. K. Kommissarz oddał N. Arcy Xiężną pod tronem w obecności obu stronnych Dworów z zwyklemi obrzędami umocowanemu Król. Portugalskiemu Kommissarzowi, Margr. Castel-Melchior. D. 13 o godzinie 4 z południa wsiadła N. Arcy Xiężna na wielką szalupę liniowego okrętu Jan VI, i udała się przy wystrzałach z dział z bateryy portowych, obu Portugalskich okrętów i

liniowego okrętu Angielskiego Albion, na powyższy najwspanialej urządzony Portugalski okręt. Na drugi Portugalski liniowy okręt, S. Sebastyan, wsiadł C. K. Austriacki do Dworu Portugalskiego przeznaczony Ambassador, Hr. Eltz, z swoim orszakiem. W przepływie około Gibraltaru przyłączy się do tej eskadry C. K. Austriacka fregata Augusta, a pod Maderyą jedna Portugalska fregata.

Z Berlina d. 23 Sierpnia.

Podług doniesienia z Ligny pod d. 14 Sierpnia przybył tam N. Król Jmć nasz w dobrom zdrowiu.

Z Rzymu d. 2 Sierpnia.

W mowie, którą Oyciec S. miał do zwołanych w d. 28 Lipca na tajny konsystorz Kardynałów, wyraził swoją radość z szczęśliwie usuniętego nieładu w sprawach Duchownych i urzędzenia spraw kościelnych we Francyi. Oświadczył, iż przysięga, którą biskupi jako Francuzcy poddani wykonywają na konstytucyą i na posłuszeństwo ustawom, nie tycze się iak tylko stosunków cywilnych, i bynajmniej nie obowiązue ich do tego, coby sprzeciwiało się prawom Boskiem i kościelnem. — Potem oznaymił im o mianowaniu nowych Kardynałów, z zwykłym dodatkiem: „Cóż o tem myślicie?„ Nakoniec kazał im przeczytać następujący

Konkordat między J. Świątobliwością Piusem VII i N. Ludwikiem XVIII Królem Francuzkim i Nawarry. — W imieniu Przenajświętszey Trojcy. — Jego Świątobliwość Pius VII i N. Król Francuzki, ożwieni wzajemnem życzeniem usunięcia zupełnie nieszczęść, które od wielu lat dotykały kościół Francuzki, i wyniesienia Religii w tem Królestwie do dawney świę-

ności, do czego nadarzyła się naydogodniejsza pora przez szczęśliwe przywrócenie na tron Francuzki potomków Ludwika Sgo; postanowili przeto zawrzeć uroczysty konkordat i połączonemi siłami przykładać się do pożytków Religii Katolickiey. Tym końcem mianowali pełnomocnikami swoiemi J. Świątobliwość Pius VII Kardynała Sekretarza stanu Consalvi, a N. Król Francuzki Hr. Blacas, nadzwyczajnego swojego posła przy Stolicy S. którzy po wymianie wzajemnych pełnomocnictw ugodzili się na artykuły następujące:

Art. 1. Między Papieżem Leonem X. i Franciszkiem I. Królem Francuzkim zawarty konkordat mieć znowu będzie moc swoją. — 2. W moc poprzedzającego artykułu znosi się zawarty d. 15 Lipca 1801 konkordat. — 3. Tak zwane organiczne artykuły, które bez wiedzy J. Świątobliwości napisane i bez zezwolenia jego d. 8 Kwietnia 1802 ogłoszone zostały, uchylają się wraz z konkordatem 1801 roku w tem wszystkim, co sprzeciwia się nauce i prawom Kościoła — 4. Zniesione we Francyi na mocy buli Papieżkiej z d. 29 Listopada 1801 Kościoły, przywrócone zostaną do liczby, iaka dla dobra Religii uznana zostanie. — 5. Wszystkie arcybiskupie i biskupie kościoły we Francyi, które na mocy powyższej buli urządzone zostały, utrzymują się z wszystkimi dotychczasowemi ich posiadaczami. — 6. Rozporządzenie poprzedzającego artykułu nie ma jednak sprzeciwiać się przeniesieniu z ważnych przyczyn arcybiskupa lub biskupa na inne miejsce. — 7. Dyiecezynie znajdujących się już lub utworzyć się mających Kościołów po zasiągnięciu zdania teraźniejszych biskupów lub w przypad-

ku wakansu kapituł, otrzymają granice, jakie uznane będą za najdogodniejsze do ich administrowania. — 8. Wyznaczone zostanie jak tylko najprędzej będzie można, przyzwolte i słuszne uposażenie w dobrach lub dochodach będących już lub utworzyć się jeszcze mających Kościołów. Tymczasem będzie Pasterzom tych Kościołów dla ulepszenia ich losu przyzwolte utrzymywanie się wyznaczone. Podobnie uposażonemi być mają kapituły, plebanie i seminaria będące już lub utworzyć się mające. — 9. J. Świątobliwość i N. Król Francuzki wiedząc, iż przez pomnożenie stolic biskupich usunięte zostaną dolegliwości Kościoła Francuzkiego i pomnożą się pożytki Religii, przeto J. Świątobliwość przystąpi niezwłocznie przez wydanie bulli do utworzenia takowych stolic i podziału dyiecezuy. — 10. N. Król Francuzki dla dania nowego dowodu swojej staranności o Religiją, użycie, za wspólnem porozumieniem się z J. Świątobliwością, wszystkich sposobów, jakie w iego znajdują się mocy, do usunięcia jak najprędzej wszelkich zdrożności i przeszkod, któreby spręciwiały się dobru Religii i uskutecznieniu przepisów Kościelnych. — 11. Obwody dawnych opactw, które do żadney dyiecezyi nie należały, przyłączone być mają do dyiecezyi, w której podług nowego podziału leżą. — 12. Przywrócony pierwszym artykułem niniejszey umowy konkordat, który do roku 1789 we Francyi był zachowany, nie pociąga jednak za sobą przywrócenia opactw, przeorstw i innych beneficjów, które pod ówczas istnęły. Gdyby wszelako w przyszłości utworzone zostały, podlegać mają przepisom dopiero wzmianko-

wanego konkordatu. — 13. Zatwierdzenia niniejszey umowy mają być za miesiąc, lub prędzej, jeżeli będzie można, wymienionemu m. m. Zaraz po wymianie rzeczonych zatwierdzeń ogłosić J. Świątobliwość przez bullę niniejszą umowę, a inną bullą oznaczyć granice dyiecezuy. W moc czego obustronni pełnomocnicy podpisali niniejszą umowę przy wycisnieniu swoich pieczęci. — W Rzymie d. 11 Czerwca 1817 r.

(Podp.) Herkules Kardynał Consalvi.

Blacas d'Auips.

Mianowani przez Ojca S. w d. 23 Lipca Kardynałowie są dwaj Włochy: Leoni i Lanti, i trzej Francuzi: Wielki Jalmuznik Francyi X. Talleyrand Perigord, były arcybiskup Reimsu, X. de la Lucerne, były biskup Langressu, i X. Beauset, były biskup w Alais.

Z Paryża d. 12 Sierpnia.

Wedle rozporządzenia Krolewskiego, z d. 5 b. m. z officerów na połowie żołdu będących, umieszczonych teraz w czynney służbie przeszło 600 zostało. W każdym pułku jazdy utworzony jest zakład jednego szwadronu, a w każdym pieszym pułku zakład 3go batalionu. W jesieni wojsko nasze znacznie ma być powiększone.

Sąd kryminalny w Perpignanie wydał w tym miesiącu wyrok względem oburzającego występku, który przypomina znaną Niemiecką trajediją. Kobieta zabiła wstawionego do niej na kwatery żołnierza, postrzegłszy u niego pieniądze. Lecz niebaczna! zabiła własnego swojego syna, który chcąc matkę więcey ucieszyć, nie dał iey się zaraz poznać.

Po zawartym z Stolicą S. konkordacie, zatwierdził Papież następujących mianowanych przez Króla arcybiskupów i biskupów.

skupów: Kardynała i W. Jätmużnika Talleyrand Perigord, arcybiskupem Paryżkim; byłego biskupa Nanckiego, X. de la Fare, arcybiskupem de Sens; Koadjutora w Alby, X. Bernis, arcybiskupem Lyonu; byłego biskupa w Sisterón, arcybiskupem w Tuluz; byłego biskupa Roszelli, X. Coucy, arcybiskupem Reimsu; X. Latil, pierwszego spowiednika Monsieur, biskupem w Chatre; X. Laland, plebana u S. Tomasz z Akwinu, biskupem w Rodez, i t. d.

Do najnowszych wieści należy, iż dla zaprowadzenia większej oszczędności, ministeria wojenne i morskie mają być w osobie Jenerała Gouvion St. Cyr, a ministeria spraw wewnętrznych i policyi w osobie P. Lainé połączeni. Decazes, dotychczasowy Minister policyi, ma być ministrem Domu Królewskiego.

Z Muaryu d. 3 Sierpnia.

Dworska nasza gazeta zawiera znowu donieszenia od Wicekróla Meksyku pod d. 6 Marca, które nader brzmią pomysłnie. Hersztowie rokoszaw Vargas, Gonzales, Reges, Gomez, Roxas, etc. zostali na głowę pobitemi: zabrano im broń, konie, kasę wojskową 24,000 piastrow wynoszącą, i t. d.

Batalion Wallonskiej i batalion innej Królewskiej gwardyi, które zawsze w Madrycie stały, posłanemi zostały pierwszy do Salamanki, a drugi do dawniej Kastylii. — W Katalonii i Arragonii panuje w tej chwili zupełna spokojność. Co się zaś stało z Milansem i innemi połączonemi z nim wojskami, niewiadomo. Ukrywali oni się w górach Katalonii, lecz za zbliżeniem się wysłanych przeciw nim wojsk, ustąpili z tamtąd, i może u-

dało im się, iak głoszą, dostać się na okręt.

Król mianował S. Ignacego Loiola Jenerałym kapitanem wojska Hiszpańskiego i kawalerem wielkiego krzyża orderu Karola III. (Zwyczaj ten pochodzi od czasu Maurów, że Królowie Hiszpańscy mianują w przykrych okolicznościach Świętych wodzami wojsk swoich. Karol III mianował dowódcą wyprawy swojej przeciw Gibraltarowi S. Antoniego z Padwy, ale gdy mu się wyprawa nie powiodła, odjął mu dowództwo.)

Z Londynu d. 15 Sierpnia.

D. 12 b. m. przybył do Anglii Pułkownik Fagan na okręcie Lucy z wyspy S. Heleny z listami od P. Hudson-Lowe, a d. 14 Kontraadmiral Pultney Malcolm na okręcie Newcastle. Zluzował go na tamtejszym stanowisku Adm. Pamplin. Bqł naparte niechętnie go postradał; jest on teraz daleko zdrowszy niżeli dawniej, i prawie po całym dniu grywa w billard. — Podług prywatnego listu kommissarza Francuzkiego na wyspie S. Heleny, P. Montchenu, do swej matki, Jenerał Bertrand opuścił Bonapartego i nie znajduje się już na tej wyspie. Toż samo uczynić miał lekarz Francuzki, który nie mógł daley znieść jego się z nim obchodzenia. Z znakomitszych osob nie ma teraz mieć przy sobie iak tylko Hrabiego i Hrabinią Montholon, i z P. Balcombe, właścicielem Longwood, miał się porożnić.

Okręty wojenne, które w niektórych naszych portach uzbieraiają, przeznaczone być mają na krążenie w wodach Hiszpańskiej Ameryki dla zastonienia kupieckich naszych okrętów przeciw korsarzom rokoszańskim.

Lord Cochrane przybył do Dworu i zamyśla do południowej Ameryki odpłynąć.

Wyrachowano, iż w tym roku wyrobiono w Angielskich fabrykach 90 do 100 mill. funtów bawełny.

Z Portsmutu donoszą, iż na odcho- dzącym w piątek z tego portu okręcie prze- szło 100 officerów Angielskich popłynęło walczyć za sprawę Niepodległych w po- łudniowej Ameryce. Jen. Menzier, agent Rzptey Wenezueli, przybyły do Portsmutu, ułatwia chcącym się tam udać sposoby do- atania się; ci co teraz odpłynęli, służyli w lądowym woysku i na morzu. — Gaze- ta ministeryjalna Goniec donosząc także, iż znajduie się w Londynie agent Niepod- ległych południowej Ameryki, dodaje, że obraża officerów Angielskich, każąc im po 20 gwineów płacić sobie za patent do słu- żenia w woysku lub na morzu. Gazety Times i Morning- Chronicle odpowiadają na to, iż upoważnionemi są od agenta We- nezueli do odwołania iako potwarzy umie- szczoego w Gazecie Goniec doniesienia, iakoby on od officerów chcących iego kra- łowi służyć brał pieniądze.

Naynowsze listy z północney Amery- ki dochodzą do 16 Lipca. Do Filadelfii przybył okręt z 100 Europeyzykami, z których prawie żaden nie iest nad 20 lat starszy. Znajduie się także pomiędzy nie- mi byli Adjutant Bonapartego, Jenerał Jourdain, który w bitwie pod Waterloo zabrany był w niewolę. — Kommissarz sily morskiej północney Ameryki odebrał zlecenie odrysowania wszystkich brzegów Zjednoczonych Stanów. Okręty do tego dzieła przeznaczone mają być przez sa- mych młodych officerów dowodzone. —

Józef Bonaparte miał od byłego Sheryf Londyńskiego, P. Sayeres, kupić wiejski dom w Bordon-Town, nad rzeką Dela- warą; posiadać ma rocznego dochodu 6000 f. szt. i większą część czasu przepę- dzać w swej bibliotece.

List z Hawanny pod d. 9 Czerwca wyraża: O niczem tu prawie nie mówią, iak o mającem w krótcie nastąpić przez Hiszpanią ustąpieniu obu Floridów Ziedno- czonem Stanom, i z tego nawet powodu podrożaly tam już posia- dłości.

Listy z Nowegoiorku z przeszłego mie- sięca donoszą o wielkiej bitwie, którą ro- koszanie nad rzeką Oronoko stoczyli z woyskiem Królewskiem pod rozkazami Jenerała Morillo. Zwycięztwo zostało przy rokoszanach, którzy nie utracili iak 38 ludzi w zabitych i 70 do 80 mieli ra- nionych. Hiszpanie zaś zostawili na pla- cu bitwy 1000 ludzi. " Ta nierówność straty pomiędzy obiema stronami (dodaje gazeta Goniec) przypomina mało co krwa- we zwycięztwa Bonapartego, który zabi- iał zawsze 10 nieprzyjaciół względem ie- dnego Francuza. Sądziemy zatem, że to iest zawczesna wiadomość, lubo oczeku- kujemy z pewnością ważnych z tey części świata doniesień. „ Morning Chronicle u- trzymuie, że iest prawdziwa, i że pod d. 29. Lipca odebrał o niej szczegóły, wraz z poczetem zabitych officerów Hisz- pańskich.

Od granic Turckich d. 28 Lipca.

Niedaleko Belgradu zaszło w tych dniach ważne zdarzenie. Znany z u- porczywey wojny Serwiiianow przeciw Turkom Jerzy Czerny, udawszy się w towarzystwie iednego Greka do Semen- dyi, został tam od Turkow pochwyco-

nym i lak lemu, tak jego towarzyszowi głowy ucięto, które posłano do Belgradu; tam zdjęto z nich skórę, sianem wypchano i przez gońca do Stambułu odesłano. Ciekawa jest co Dwór Rossyjski na to powie, ponieważ Czerny zaszczycał się zawsze szczególniejszą opieką tego Dworu.

Z Brukselli d. 14 Sierpnia.

Król powrócił tu z ostatniej podróży do Antwerpii.

Papież zatwierdził mianowanie przez naszego Króla Xcia Mean arcybiskupem Mechliny.

Hiszpański Królewicz Franciszek de Paulo przybył tu z Paryża, a Lord Synedoch z Londynu.

Genral porucz. Evers odebrał zlecenie powitania N. Króla Pruskiego na ziemi naszej. J. K. Mość przyjechał do Luxemburga i udał się ztamtąd do Ligny, gdzie czeka już na niego Xże Wellington.

Z wygnańców Francuzkich Sieyes i Arnault otrzymali także pozwolenie bawienia w Brukselli. Ostatni, autor traiedy Germanik, bawi się tylko literaturą. Vandamme odpłynął do Ameryki, J. J. Hulin i Lamarque bawią jeszcze w Amsterdamie. Jen. Mouton Lobau skromnie bardzo się sprawuje. Fressinet odpywa do Anglii, a ztamtąd do Ameryki. Jest on autorem pisma "Odwołanie się do potomności względem kapitulacyi Paryzkiej r. 1815" Bory St. Vincent bawi w Akwisgranie. Clausel, Grouchy, bracia Lallemand i Lefebvre - Desnouettes znajdując się teraz w północney Ameryce.

Donieszenia Wiceadm. van Braam z morza śródziemnego potwierdzają wiadomość o wybuchley morowey chorobie w Algierze i Bona. Od 49 lat nie było w

Algierze morowey choroby.

Anglik sprzedawał na rynku w Bruges za tanią bardzo cenę swoje towary, kupiec tamtejszy handlujący takimi towarami, ogłosił z znaczną stratę także cenę swoich towarów. Ziomkowie jego wstydząc się od Anglika kupować wszyscy szli do niego, i Anglik ani lokcia z swoich towarów nie sprzedał.

Z Augsburga d. 8 Sierpnia.

Wczoraj o godzinie 8 w wieczor Kanonik Stark na czystym Niebie postrzegł podobny, co do koloru, do mleczney drogi pas; długość tego pasa wynosiła 71 stopni, szerokość wyrownywała podwoyny średnicy widzialnego Xiężycy. Pas ten w kolorze i szerokości podobnym był do widzianego w d. 13 Września 1811 nagle zdlużającego się ogona owczesnego komety, którego długość przeszło 46 stopni wynosiła. Postrzeżona w d. 23 Lipca w słońcu wielka głębia, pokazała się znowu d. 4 Sierpnia w południe; ale podzieloną na 8 małych głębi z wielu plamkami, wystawiała dwie podługowate bryły.

Od brzegów niższej Elby d. 17 Sierpnia.

Wolne miasta Hamburg i Lubeka na wezwanie N. Cesarza Rossyjskiego przystąpiły do S. Przymierza.

Tryumfalny słup, który wdzięczne miasto Riga nayukochańszemu swojemu Monarsze wystawiło, stoi naprzeciwko zamku. Na następujące imieniny Cesarza przydany do niego zostanie znak zwycięstwa i napis, i tem ukończony zostanie.

W Gotenburgu oczekiwana jest Turcka korweta Afryka z Egipskimi płodami, któremi rozrządzić ma znajdujący się w Szwecyi Jeneralny ajent Wielkorządcy Egipskiego, Ismael Gibraltar.

D. 12 b. m. o godz. 9 w wieczór przy-

leżeli NN. Królestwo Duńscy w obiedzie Niemieckich swoich krajów do Kiel. Szkolna młodzież przelstoczyła się na korpus wojskowy, i obrata z pomiędzy siebie Jenerała i sztab główny. Przyjęta NN. Królestwo na granicy miasta. Przy wieździe do miasta chciał lud konie wyłożyć i zaciągnąć Królestwo Ichmość do mieszkania, ale nie dozwolili. Na aiutrz rano odprawił Król popis z osadą. Na obiad między innymi wezwany był Jenerał młodzieży szkolney, podczas którego spełnił Król zdrowie walecznych Holsztyńczyków i dobrego miasta Kiel. W wieczór uniwersytet w całym składzie wykrzyknął przy pochodniach przed mieszkaniem J. K. Mci trzykrotnie: Niech żyje:

W 7mem mieście królestwa Szwedzkiego, Seehafem Colmar, 4600 mieszkańców mającem, urzędnicy i większa część obywateli podpisali na honor imienia Sawedzkiego umowę, którą obowiazali się przy największym obiedzie nie używać jak 6 potraw, innego wina jak tylko zwycaynego czerwonego i malagi, w wieczór żadoego wina, a po obiedzie kawy, jako też zagranicznych lakotek. Daley, że kobiety nie będą nosić sukien z gazy, tulu, floru i innych kosztownych zagranicznych materyy, a zamiast Tureckich i innych szalów największy na 2 cale szerokie koronki.

Król Hiszpański posłał 3 Wielkim Xciom Rossyyskim orderzy złotego Runa.

Posel Pruski w Peterzburgu, Jen. porucznik Schöler dał z powodu zaślubienia Królowney Karoliny Pruskiej z W. Xciem Mikolaiem wielki bal, który Cesarska Rodzina obecnością zaszczycić raczyła.

Odbrzegów Menu d. 17 Sierpnia.

Częstokroć tentowane nadaremnie po-

łączenie Reformowanego i Luterskiego kościoła w ieden, udało się nakoniec najpierwey w Xięztwie Nassauskim. Nazwisko tego połączonego kościoła jest: „Ewangelicko - Chrześcijański kościół. „

Xte Maxymilian Neuwiedzki powrócił do Niemiec szczęśliwie z przedsięwziętey w celu umiejętności do Brazylji podróży, podczas której zwiedził gubernie Rio - Janeiro, Espirato Santo i Bahila.

W Paryżu utworzyć się miało towarzystwo zaręczające za gradobicie i zalewy. Za małą składkę pieniężną wynagrodzony rolnik dostatecznie byź ma za poniesione szkody przez rzeczony natury wypadki. Rzecz ta warta jest nasładowania.

Lekarz sztabowy Molafiew, który pojechał do Kamczatki dla szczepienia krowiey ospy, znalazł tam bardzo starych i silnych jeszcze Kamczatalow, a między innymi 100 letniego starca, który bez okularow czytał Pismo Święte i swoim współziomkom wykladał, i kobietę 130 lat mającą, która dosyć jeszcze była czerstwą. W Czerwcu roku przeszłego leżał tam jeszcze gruby śnieg, tak iż Kamczatalowie z Bolszeroku na sprzężaynych psami saniach do portu jeździli. Do 28 Czerwca nie upadła tam kropla deszcza, dopiero w Lipcu upadł deszcz i zaczęły się rowniny zielenić, chociaż po górach i dolinach leżał jeszcze śnieg gruby.

D. 12 b. m. przybyło do Frankfortu pod strażą wielu wygnańcow Francuzkich, a między innymi i Jenerał Lepelletier. Ciagle jeszcze w tem mieście zdarzała się samoboystwa. Niedawno niebogaty człowiek przebił nożem swoją żonę i sam poderznął sobie gardło.

DODATEK

DO N^{ro} 70.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 31 SIERPNI 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 23 Sierpnia.

*Dyrekcya Generalna Loteryi Królewych
Królestwa Polskiego.*

W Dalszym ciągu obwieszczenia o odbywałym się ciągnięciu Loteryi na Majętność Tyszowce, w dniu 16tym b. m. do Gazet podanego, uwiadomia ninieyszem, iż w dniu 18tym zrana i po południu 2,000 Numerów odciągnięto, z których niżej wyrażone wygrały, iako to: Nra: 40,765 — 70,407 — 59,745 — 60,621 — 28,980 — 75,027 — 70,745 — 21,327 — 56,974 — 26,071 — 19,179 — 5,688 — 12,192 — 48,796 — 79,493 — 76,829 — 80,414 — 15,517 — 72,665 — 84,365 — 61,822 — 26,380 po 5 cz. zł. Nra 50,541 — 41,193 po 10 cz. zł. a Nra 14,218 — 19,533 po 25 cz. zł.

W dniu 19 b. m. rano i po południu odciągnięto 2000 Numerów, z tych wygrały Nra 72,443 — 80,689 — 70,786 — 39,791 — 49,328 — 10,075 — 19,242 — 84,256 — 19,353 — 49,645 — 29,576 — 16,616 — 77,099 — 16,490 — 53,151 — 17,728 — 68,685 — 36,784 po 5 cz. zł. a Nra 18,858 — 5631 po 10 cz. zł.

W dniu 20 b. m. rano i po południu odciągnięto 1800 Numerów, z tych wygrały Nra 64,876 — 37,403 — 37,827 — 80,285 —

15,892 — 30,520 — 27,177 — 81,0081 — 36,996 — 12,539 — 4,668 — 61,286 — 15,822 — 71,905 — 45,925 — 25,555 — 51,645 — 45,077 — 56,232 — 84,754 po 5 cz. zł. a Ner 3330 10 cz. zł.

W dniu dzisieyszym, rano i po południu odciągnięto 2200 Numerów, z tych wygrały Nra 16,446 — 66,543 — 39,193 — 45,440 — 3,681 — 80,485 — 66,194 — 30,338 — 16,815 — 27,759 — 66,253 — 21,454 — 27,615 — 39,995 — 6,256 — 32,315 — 59,878 — 14,451 — 27,291 — 36,365 — 62,092 — 14,870 — 16,566 — 59,953 — 23,739 — 5,243 — 84,373 — 71,409 — 49,845 — 77,563 — 77,473 — po 5 cz. zł. Ner 3557 15 cz. zł. Ner 9,402 20 cz. zł. a Ner 42,244 50 cz. zł.

Dalsze ciągnięcie niniejszej Loteryi, do dnia następnego na godzinę 9tą rano odłożone zostało.

W Warszawie d. 21 Mca Sierpnia 1817.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

TEATR w KRAKOWIE.

XXIV. *Inez de Castro Traiedya w 5 Aktach z Niemieckiego Barona de Soden przelożona, grana 10 Sierpnia 1817.*

Znana powszechnie na wszystkich polskich i niemieckich teatrach, sztuka ta dla rozczulającej intrygi i prawdziwie chrześcijańskiego rozwiązania (bo się kończy śmiercią niewinnej Inez, w trumnie na katafalku wystawionej) ulubioną bywa powszechnie, i ma pięć szóstych części widzów za sobą. Trudno więc przeciwko niej z czem się odezwać, a tem bardziej przeciw najważniejszej niedorzeczności powstawać, jaką jest morderstwo na scenie, i pogrzebowy obchód. Ile razy nam się trafiło widywać tę sztukę, zawsze w nas szczególniejszą litość wzbudzał widok nieszczęsnej Inez, która tyle czasu w trumnie choć już umarła, poziewać zawsze musi.

dziwić się potrzeba jego cierpliwemu tupa- niu się po lasach około własnego zamku, bez żadnej wcale potrzeby; gdy tymczasem jego zabójca nakłania już prawie Xiężną do dania sobie ręki. Wchodzi na- ostatek poczciwy Xiąże jako naiety zabójcy; ca dla odebrania życia Hrabiemu Balwingowi z rzezonego zamku; daie się poznać zawstydzona zdraycy i wierną małżonkę swoją uszczęśliwia tak niespodziewanym powrotem. — Pomimo wad niezliczonych, sztuka ta ma niektóre zalety, a przynajmniej tę jedną, iż znajdziemy ją gładko wytlómaczoną. — Pan Włodek przypomniał nam tu piękną grę swoją w Dramacie Człowiek z czarnego lasu.

XXV. *Alzyra czyli Amerykanie, Tragedya Woltera wierszem przez L. Osinńskiego przełożona, i Komedia w 1 Akcie pod tytułem Kochankowie Przemienni, z Francuzkiego przez L. Dmuszewskiego przełożona, grana d. 12 Sierpnia 1817.*

Alzyrę widzieliśmy powtórnie, i musimy oddać sprawiedliwość artystom, że sobie więcej pracy zadali, iak w poprzedniczem wystawieniu. P. Kochanowski w roli Guzman'a nic do żądania nie zostawił; gra jego była wyborną, równo iak P. Włodka i Rudkiewicza. — Komedia Kochankowie Przemienni najlepiej oddaną była.

XXVI. *Xiąże Józef z Newers, czyli Powrót niespodziewany. Drama historyczna w 3 Aktach z francuzkiego; grana 15 Sierpnia 1817.*

Dzieło to możemy słusznie policzyć do rzędu Głównych Bronzowych. Xiąże z Newers jest cudo cierpliwości. Niewdzięczny Kawaler Dąwied zabija go w ziemi świętej podczas Krucjaty; powraca do jego zamku; udowadnia pozostałej małżonce śmierć jego, i stara się sam o iey rękę. Xiąże niezostawszy zabitym, wyleczya się i powraca tajemnie do domu. Tu

XXVII. *Oblężenie Warszawy Drama historyczna, ułożona z dziejów a, czystych przez L. Dmuszewskiego; grana 17 Sierpnia 1817.*

Ktoby naraz te dwa dzieła wystawione zobaczył, to jest: Oblężenie Warszawy i Barbarę Zapolską, zapewneby od jednego z nich zupełnie odsądził autora. Taka zachodzi różnica między oblężeniem Warszawy, a owym pięknym odwetem. — Sztuki podobne porównać można z transparentami, które na jeden raz tylko służą.

XXVIII. *Towarzystwo Dobroczynności Komedia nowa oryginalna wierszem napisana; i Zamki na Łodzi Komedia wierszem z Francuzkiego przez J. Lipińskiego naśladowana; grane na zarzalenie Kaszy tutejszego Towarzystwa Dobroczynności d. 23 Sierpnia 1817.*

Komedia Zamki na Łodzi jest tu powtórnie już widziana. Obiedwie iak pierwszą tak i drugą Publiczność z oklaskami przywiała, nie pozostaie nam więc o żadney nic do wspomnienia. Gra aktorów przyczyniła się wiele do ich dobrego przyjęcia. — Wystawienie to było ostatniem z reprezentacyi letnich.

W...

D O N I E S I E N I A.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaje do Publicznej wiadomości iż

Trybunał I. Instancyi kraiu tegoż, na prośbę Jana Millera na Piasku przy Krakowie pod Liczbą, 50 zamieszkałego, żądającego ogłoszenia nieprzytomności Małżonki jego Małgorzaty z Goralskich Millerowey, więcey od lat 4rech nieprzytomney, i żadney wiadomości o sobie niedającej, wydał w dniu 7mym m. b. stosownie do Art: 116 Kod. Cyw: Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnioney Małgorzaty z Goralskich Millerowey Sądowi Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa. W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,

Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tegoż, na prośbę Małgorzaty Duliny włościanki z wsi Zalasza, Gminy okręgowej IVtey Balice, żądającej ogłoszenia nieprzytomności Małżonki iey Łukasza Duli od lat czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 8mym m. b. stosownie do Arty. 116 Kod. Cyw: Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnianego Łukasza Duli Sądowi Pokoju Okręgu Krzeszowickiego. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraiu, na prośbę Reginy Dukaliny, Włościanki z wsi Balicach i Gminie teyże zamieszkałej, żądającej ogłoszenia nieprzytomności Małżonki Józefa Dukaly, od lat przeszło czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 17ym Lipca r. b. stosownie do Artykułu 116. Kodxu Cyw: Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnianego Józefa Dukaly Sędziemu Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,

Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Wydział Policji w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Gdy ogłoszona licytacyia wydzierżawienia Entrepryzy Oświecenia Latarni Miejskich w czasie zimowych Miesiący na lat trzy poczynając od 1go Października r. b. aż do ostatniego Kwietnia 1820 r. nie wzięła skutku w dniu 25ym Sierpnia dla braku Pretendentów, przeto teyże samey licytacyi w Biórze Wydziału Policji w Senacie odbyć się mającey powtorney na dzień 4ty Września r. b. o godzinie 10ty przed południem oznacza się termin, w którym najmniej żądający opalnie takowych Latarni w Mieście Krakowie otrzyma, iak skoro Akt licytacyi przez Senat Rządzący zatwierdzonym zostac. Chcący zaś otrzymać rzeczoną Entrepryzę, obowiązany będzie złożyć Summę Zł. Pol. 2000. iako Vadium, a a kondycyiach do licytacyi służących, uwiadomionym być może w każdym czasie w Kancellaryi Wydziału Policji. W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817 roku.

Bartsch,

Konwicksi Sekretarz.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu. W ciągłym wykonaniu uchwały Rządzącego Senatu miasta wolnego Krakowa, w dniu 29. Maia roku 1816 zapadłej, którą postanowionemi i obwieszczonemi zostały dwa walne Jarmarki w tymże mieście corocznie odbywać się mające. Wydział Sprw Wewnętrznych i Sprawiedliwości uwiadomia Publiczność, iż w dniu 9. Września r. b. rozpocznie się i otwarty będzie walny Jarmark, piętnaście dni trwający, na który wszelkiego rodzaju towary, tudzież bydło i konie wprowadzone lub wyprowadzone z miasta Krakowa, nie będą podlegać żadney opłacie celney w kraiu wolnego miasta Krakowa. — Kramy zaś na skład towarów potrzebne, iuz są przysposobione i paigłtemi bę-

dąprzez Ekonomia miejskiego każdemu Kupcowi, czy to zagranicznemu lub luteysze-
mu, od czego i Starozakonni wylaczeniemie nie, są.

W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817.

Grodzicki.
Darowski, S. W.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta
Krakowa i jego Okręgu. — Stosownie do Artykułu 118 Kod: Cyw: podaje do publicz-
ney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraini tegóż, na proźbę Maryanny z Poz-
nańskich Jagody, włościanki wsi Libiąża małego, do Gminy Chrzanów należący, tamże zamieszkałej, żądający ogłoszenia nieprzytomności Matzonka swego Szczepa-
na Jagody, przeszło od lat czterech nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości
niedającego, wydał w dniu 17tym Lipca r. b. stosownie do Art. 116 Kod. Cyw. Wy-
rok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnianego Szczepana Jagody,
Sądowi Pokoju Okręgu Chrzanowskiego.

W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz.

Raubach Sekr. Sądu Apell.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta
Krakowa i jego Okręgu. — Stosownie do artykułu 118 Kodeksu Cywilnego podaje do
publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegóż Kraini na proźbę Elżbiety Brzu-
kality włościanki wsi Kobylaoy Gminy Pisary Okręgu wolnego Miasta Krakowa, ża-
dający uznania nieprzytomności matzonka Stanisława Brzukali od lat przeszło czte-
rech w miejscu swego zamieszkania nieprzytomnego, wydał na dniu 28 Maja r. b. sto-
sownie do art. 116 Kodeksu Cywilnego Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzy-
tomności wspomnianego Stanisława Brzukali, Sędziemu Pokoju Okręgu Krzeszowickie-
go. — W Krakowie d. 16 Sierpnia 1817 r.

Pickarski Z. P.

Raubach Sekr. Sądu Apell.

Dla niewiadomego od lat kilku zamieszkania niniejszem wzywają się: Jacek Łu-
żewski, Franciszek Łużewski i Anna Łużewska zamężna, Bracia i Siostry między so-
bą rodzeni, a Sukcessorowie niedy Rozalii i Filipa Łużewskich małżonków Rodziców,
aby w celu obięcia spadków na nich po rżec onych Rodzicach i Babce Zuzannie Bro-
nikowskię przypadającego, zgłosili się do Redaktora Gazety Krakowskiej Un. Jaha
Maja, gdzie o spadku tym, u kogo się znajduje, zawiadomionemi zostaną.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w Senacie Rządzącym, Wol-
nego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i jego Okręgu. Oznaymie
iż w dniu 10 Września r. b. odbywać się będzie licytacyia publiczna gmachów, które
po przeniesieniu zgromadzenia Braci Miłosierd i dawniey w klasztorze przy ulicy S.
Jana zamieszkałego pozostały. Gmachy te składała 1) kościół, 2) klasztor i szpital z
zakrystyją w przecznicy pod liczbą popisu 469. 3) Kamienicę w teyże przecznicy
pod liczbą 468. 4) Kamienicę przy ulcy S. Jana pod L. 47 do kościoła dotykającej.

Imo. S. acunek kościoła przez przysięgłych Detaktorów ustanowiony i przez In-
spektora Budownictwa Senatuowego sprawdzony jest w summie zł. pol. 8212 gr. 8½.
2do. Klasztoru i szpitala z zakrystyją w kwocie . . . zł. pol. 9449 gr. 8½.
3tio. Kamienicy pod liczbą 468 . . . zł. pol. 2157 gr. 15.
4to. Kamienicy pod liczbą 470 . . . zł. pol. 2689 gr. 18.

Razem

zł. pol. 22,478 gr. 20½.

Wszyscy przeto chęć kupna mający wzywają się ażeby w dniu wyżej namienio-
nym o godzinie 9 z rana w Biorach Wydziału Spraw wew. i Sprawiedliwości Senatu
Rządzącego stawili się opatrzeni w Vadium teyże części oszacowaniu wyrównywalące.
Przyczem uwiadomia, iż realności te razem lub pojedynczo w miarę zbiegu Preten-
dentów i podawanych od nich korzystniejszych dla Instytutu warunków sprzedanemi
bydź będą mogły, a równie w pierwszym jak drugim przypadku cena wyżej wyrażona
pojedynczo czy w ogóle wzięta, za cenę pierwszego wywołania służyć ma. W Kra-
kowie d. 12 Sierpnia 1817 roku.)

Hosowski.

Darowski, S. W.